

САВІНОВ І.М.

**КОРПОРАТИВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ
СИСТЕМИ
ОПОРНИЙ КОНСПЕКТ**

(для студентів спеціальності „Економічна кібернетика”
денної та заочної форм навчання)

Вінниця – 2004

Вінницький інститут регіональної економіки та управління

Кафедра економічної кібернетики

КОРПОРАТИВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ

ОПОРНИЙ КОНСПЕКТ

(для студентів спеціальності „Економічна кібернетика”
денної та заочної форм навчання)

Вінниця - 2004

Корпоративні інформаційні системи: Опорний конспект (для студентів спеціальності „Економічна кібернетика” денної та заочної форм навчання) – ВІРЕУ, 2004, с

В даному навчально-методичному посібнику в формі структурно-логічних схем розкривається основний зміст навчальної дисципліни. Матеріал викладається логічно, системно, цілісно. Чітко формулюються навчальні проблеми дисципліни, визначаються взаємозв'язки між темами і розділами.

Навчально-методичний посібник розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фінансів від 2004 року протокол № та на засіданні Методичної ради від 2004 року протокол №

Рецензент: Мартинюк П.С.

Вступ

Основною метою викладання дисципліни „ Корпоративні інформаційні системи” є надання поглиблених знань з теорії та практики побудови і використання інформаційних систем на великих підприємствах, у корпораціях та інших бізнесових структурах. Завданням курсу є формування у майбутніх фахівців практичних навичок використання та адаптації сучасних КІС або їхніх окремих елементів у певній предметній галузі.; вивчення архітектури сучасних корпоративних інформаційних систем (КІС) , технології розв’язання економічних задач в умовах функціонування КІС. В опорному конспекті надається економічна інформація систем управління корпоративними бізнес – процесами.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Стан і перспективи розвитку інформаційних систем керування бізнесом.
2. Архітектура корпоративних інформаційних систем (КІС).
3. Базисна технологія КІС.
4. Реалізація промислової логістики в КІС.
5. Контролінг у КІС.
6. Управління матеріальними потоками корпорації.
7. Організація обліку і звітності в КІС.
8. Управління персоналом в КІС.
9. Телекомунікаційні процеси в КІС.
10. Використання сучасних програмних комплексів в управлінні корпоративними бізнес – процесами.

Тема 1. Стан і перспективи розвитку інформаційних систем керування бізнесом

План лекції:

1. Загальна характеристика КІС
2. Роль інформаційних систем керування у сучасному світі.
3. Проектування корпоративних інформаційних систем

1.1 В умовах ринкової економіки увагу адміністрації підприємств різних сфер діяльності, форм власності і масштабів фокусується на оптимізації процесу випуску продукції (надання послуг) з метою максимізації прибутку. Незважаючи на розходження у сферах діяльності (виробництво, послуги), задачі управління підприємствами схожі і зводяться до організації управління ресурсами, що надходять на вхід, для одержання на виході необхідного результату.

Рис.1.1. Узагальнена схема керування підприємством

В останні роки в Україні досить стрімко на великих підприємствах почалися впроваджуватися корпоративні інформаційні системи КІС, що базуються на клієнт – серверній архітектурі. Цими системами почалися витіснятися традиційні АСУП і цей процес набирає обертів.

Основні характеристики КІС	
Масштабність	
	Багато платформне обчислювання
	Робота в неоднорідному обчислювальному середовищі
	Розподілені обчислення

1.3. Сучасні КІС відносяться до числа найбільш складних систем, які створила людина. Методи і засоби їх створення розвиваються швидкими темпами в якісному і кількісному відношенні, втягуючи в русло системної інтеграції все більшу кількість спеціалістів. При проектуванні КІС повинні бути забезпечені:

- ефективною підтримкою прийняття проектних рішень на основі діючих нормативно – правових документів, стандартів, методик і технологій проектування
- високий рівень проектних рішень, реалізуючий потрібний строк експлуатації до модернізації і реконструкції системи
- дружні і технологічні проектні інтерфейси між творцями, вчитуючи можливості інформаційної безпеки проектних робіт

Методи проектування:

- загально управлінські ІС
- спеціалізовані ІС по галузям виробництва
- спеціалізовані ІС по видам діяльності
- адаптовані універсальні ІС по використаних методах обробки інформації

Таким чином, в ІС включають і ті типи систем, котрі ще 10 – 15 років назад розглядалися як відділенні від ІС: діалогові системи рішення задач і системи керування різноманітними технічними процесами.

Етапи проектування:

Саме проектування КІС конкретних підприємств на базі готових програмних і апаратних компонентів з допомогою спеціальних інструментальних засобів розробки

Проектування згаданих компонентів КІС і інструментальних засобів, орієнтованих на багато численні застосування при розробці багато конкретних інформаційних систем.

Контрольні питання:

1. Що таке корпоративні інформаційні системи ?
2. Назвіть головні ознаки КІС.
3. Які задачі сучасності можна вирішувати за допомогою КІС ?
4. Якими методами і засобами повинні бути забезпечені спеціалісти при створенні КІС ?
5. Методи проектування.
6. Які Ви знаєте етапи проектування?

Тема 2. Архітектура корпоративних інформаційних систем (КІС)

План лекції:

1. Головні означення та поняття
  2. Клієнт – сервер, головні функції
  3. Організація інформаційних систем у відповідності до стандарту MRP II
- 2.1. Термінологія в науці про комп'ютерні мережі ще не усталена. Наведемо низку означень, які ми використовуватимемо в подальшому.

Реальна остаточна система – це реальна система, яка виконує в мережі функції станції даних, тобто є джерелом або споживачем інформації

Відкрита система – це система, яка побудована та функціонує з дотриманням вимог міжнародних стандартів.

Комунікаційна система – це реальна відкрита система, яка забезпечує обмін даними між абонентськими системами у відкритій інформаційній системі.

Абонентська система – це реальна відкрита система, яка є постачальником або споживачем ресурсів мережі, забезпечує доступ до них користувачів і керує взаємозв'язком відкритих систем.

Прикладний процес – це процес у реальній остаточній системі, який опрацьовує інформацію для визначених потреб.

Середовище зв'язку відкритих систем – це сукупність функцій. Які дають змогу реальним відкритим системам виконувати обмін даними відповідно до міжнародних стандартів.

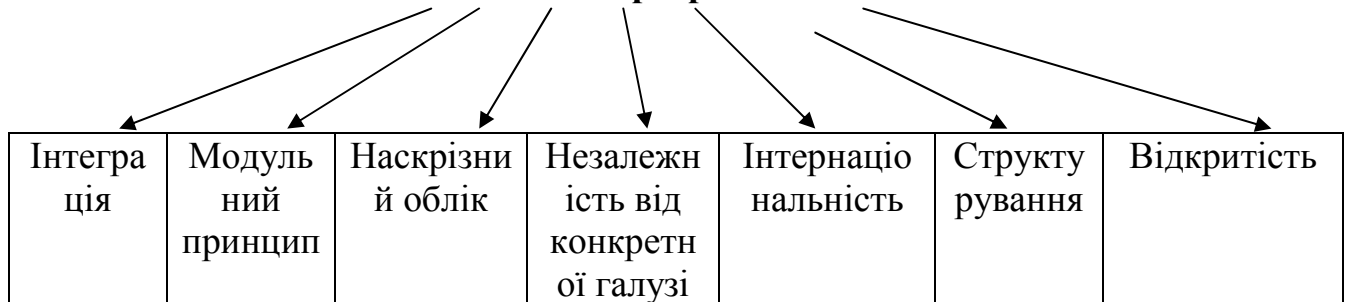
Протокол – це набір семантичних та синтаксичних правил, який визначає поведінку об'єктів під час їхньої взаємодії.

Інтерфейс – це межа між двома рівнями, яка має певні функціональні характеристики.

2.2 Система КІС реалізована на базі сучасної архітектури клієнт – сервер, що дає можливість організувати ефективну розподілену обробку інформації і працювати в UNIX - та WindowsNT - середовищах на обладнаннях провідних фірм – виробників обчислювальної техніки. Як система управління базою даних можуть використовуватися сервери Oracle, Informix, Microsoft та ін.

У кожній країні. Де використовується корпоративна система, вона адаптується до національних та мовних особливостей, при цьому зберігається можливість одночасного використання кількох мов і варіантів системи, зокрема російський. Вихідні документи на замовлення користувача можуть виконуватися також і українською мовою.

Особливості програми КІС:

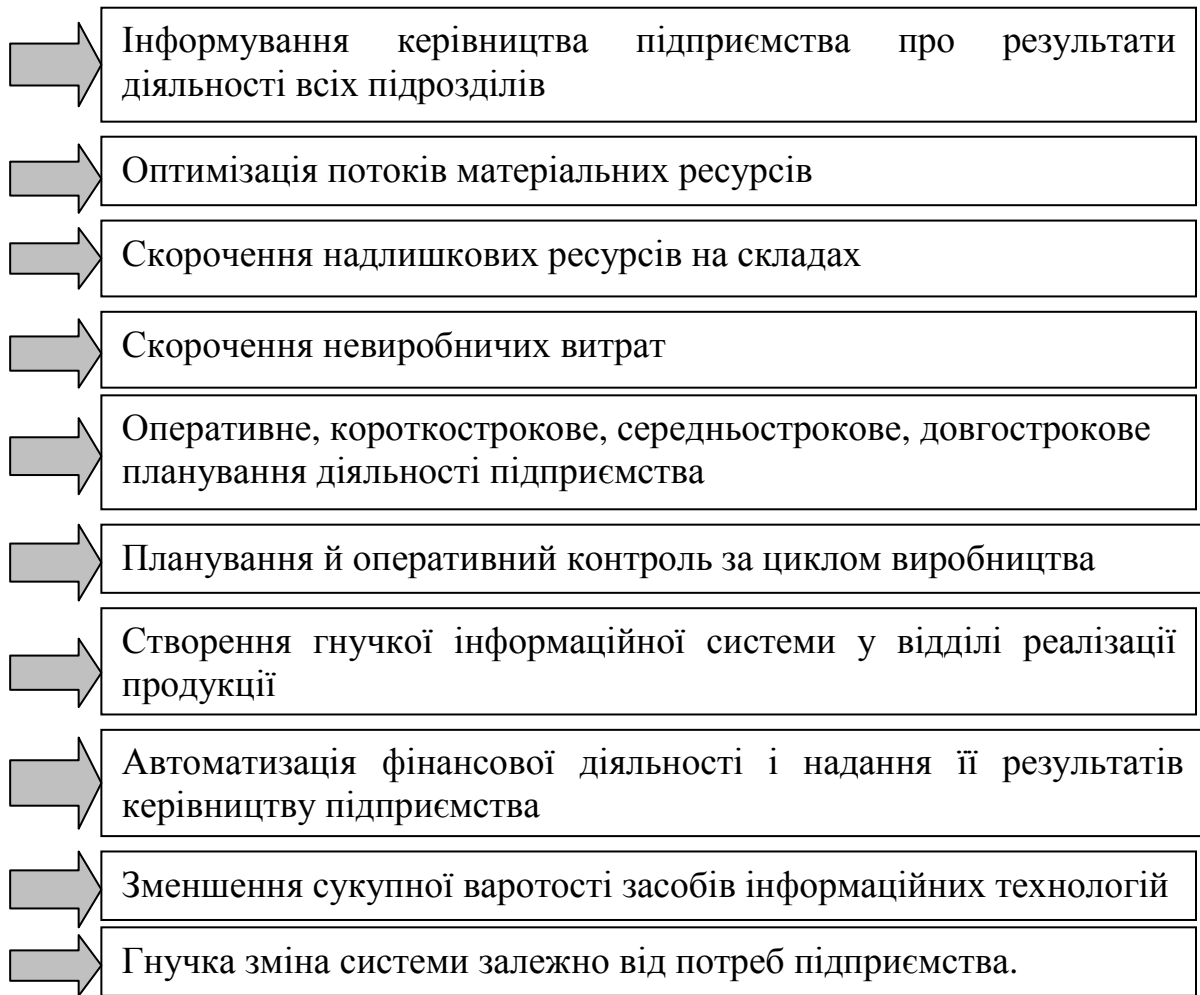

За сферою застосування:

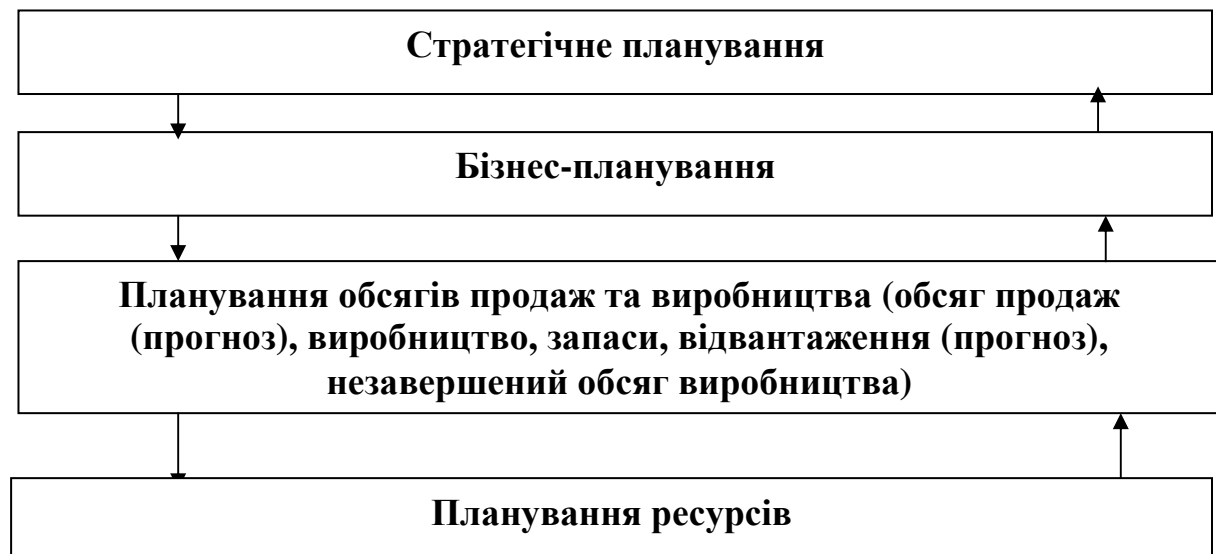

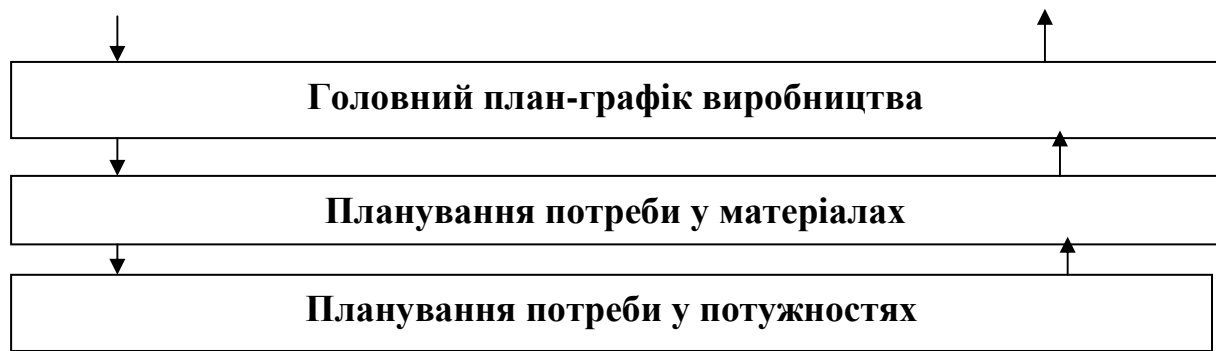
1.3. Метою побудови інформаційних систем у відповідності зі стандартом MRP II є забезпечення оптимального формування потоку матеріалів (сировини і напівфабрикатів) і готових виробів.

При правильній організації створення і застосування інформаційних систем за стандартом MRP II можуть бути забезпечені такі функції, як:

Для стандарту MRP II природним є використання ієрархії планів, або залежності планів, або залежності планів нижніх рівнів від планів більш високих рівнів шляхом відповідності заданим раніше показником. Зв'язок планів має на увазі також і можливість зворотного впливу їх один на одного.

Рис.Ланцюжок планів у стандарті MRP II

Контрольні питання:

1. Що таке реальна остаточна система ?
2. Охарактеризуйте, що таке прикладний процес ?
3. Що таке відкрита система ?
4. Що являє собою комунікаційна система ?
5. Поясніть, що таке протокол ?
6. Як Ви розумієте термін протокол ?
7. Середовище зв'язку відкритих систем – поясніть, що це ?
8. Які особливості програми КІС ?
9. У яких сферах можливе застосування КІС ?

Тема 3. Базисна технологія КІС

План лекції:

1. Призначення КІС
2. Технології обробки інформації при стратегічному управлінні
3. Технологія „клієнт – сервер”
4. Особливості багатовимірного представлення даних

3.1.Корпоративні інформаційні системи призначені розв'язувати задачі для користувачів , а тому невіддільною складовою їх роботи має бути точне використання параметрів, здобутих від користувача , і повернення йому результатів роботи системи. При цьому, якщо система працює коректно, але подає результати у спосіб , який є незручним для користувача, то роботу такої системи не можна вважати задовільною . Загальне побажання користувачів полягає в тому, щоб зі складними інформаційними системами можна було працювати успішно, оминаючи тривалий і дорогий етап навчання. Усе це зумовлює ряд вимог та особливостей побудови користувач - інтерфейсу КІС.

Інтерфейс користувача охоплює всі механізми, якими команди, запити і дані вводяться в систему КІС, так само як і всі методи, якими результати та інформація виводяться системою. Але якщо інтерфейс не відповідатиме потребам і очікуванням, то КІС часто повністю відмовлятимуться використовувати систему незалежно від потужності моделювання або придатності даних. При проектуванні й розробці інтерфейсу необхідно додержувати певного еталона, який має три ключові аспекти.

3.2. Інструментарій організації даних у динамічних СППР базується на динамічному інтерактивному багатовимірному аналізі даних. Е.Кодд сформулював 12 основних вимог до програмних продуктів класу OLAP:

№ п/п	Правило	Пояснення
1	2	3
1	Багатовимірне концептуальне представлення даних (Multi-Dimensional Conceptual View)	Концептуальне представлення моделі даних у продукті OLAP повинно бути багатовимірним за своєю природою, тобто дозволяти аналітикам виконувати інтуїтивні операції “аналіз уздовж і поперек” (slice and dice), обертання (rotate) та розміщення (pivot) напрямків консолідації
2	Прозорість (Transparency)	Користувач не повинен знати про те, які конкретні засоби використовуються для зберігання й обробки даних, як дані організовані та звідки беруться
3	Доступність (Accessibility)	Аналітик повинен мати можливість виконувати аналіз у рамках загальної концептуальної схеми, при цьому дані можуть залишатися під керуванням успадкованої СКБД, але при цьому вони мають бути прив’язаними до загальної аналітичної моделі. Тобто інструментарій OLAP повинен накладати свою логічну схему на фізичні масиви даних, виконуючи всі перетворення, які є потрібними для забезпечення єдиного, узгодженого і цілісного

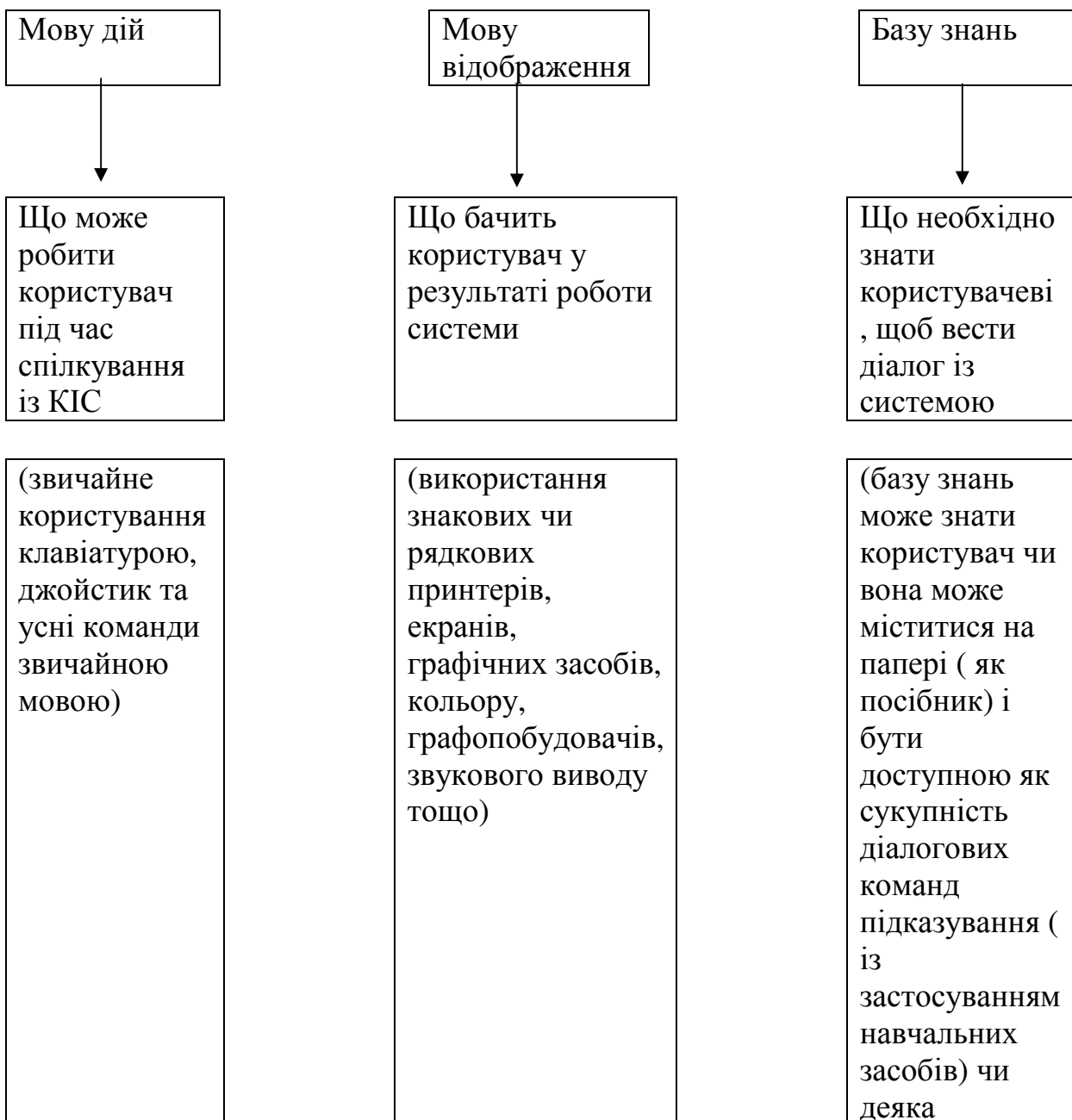
		погляду користувача на інформацію
4.	Стійка продуктивність (Consistent Reporting Performance)	Із збільшенням кількості вимірів та розмірів бази даних аналітики не повинні зікнутись з будь-яким зменшенням продуктивності. Стійка продуктивність необхідна для підтримки простоти використання та доведення OLAP до кінцевого користувача
5.	Клієнт-серверна архітектура (Client-Server Architecture)	Велика частина даних, які вимагають оперативно-аналітичної обробки, зберігається в мейн-фреймових системах, а витягується з персональних комп'ютерів. Тому однією з вимог є здатність продуктів OLAP працювати в середовищі "клієнт-сервер". Головною ідеєю тут є те, що серверний компонент інструмента OLAP повинен бути досить інтелектуальним і мати здатність будувати загальну концептуальну схему на основі узагальнення та консолідації різних логічних і фізичних схем корпоративних баз даних для забезпечення ефекту прозорості
6.	Рівноправність вимірювань (Generic Dimensionality)	Усі вимірювання даних повинні бути рівноправними. Додаткові характеристики можуть бути надані окремим вимірюванням, але, оскільки всі вони симетричні, дана додаткова функціональність може бути надана будь-якому вимірюванню. Базова структура даних, формули та формати звітів не повинні спиратися на якесь одне вимірювання.
7.	Динамчна обробка розріджених матриць (Dynamic Sparse Matrix Handling)	Інструмент OLAP має забезпечувати оптимальну обробку розріджених матриць. Швидкість доступу повинна

		зберігатися незалежно від розташування чарунок даних та бути постійною величиною для моделей, які мають різну кількість вимірювань та різну розрідженість даних.
8.	Підтримка багатокористувацького режиму (Multi-User Support)	Часто кілька аналітиків мають необхідність працювати водночас з однією аналітичною моделлю або створювати різні моделі на основі одних корпоративних даних. Інструмент OLAP повинен надавати їм конкурентний доступ, забезпечувати цілісність та захист даних
9.	Необмежена підтримка кросмірних операцій (Unresticred Cross-dimensional Operations)	Обчислення та маніпуляція даними за будь-якою кількістю вимірювань не повинні забороняти або обмежувати будь-які відносини між осередками даних. Перетворення, що вимагають довільного визначення, повинні задаватись функціонально в повній мові формул
10	Інтуїтивне маніпулювання даними (Untutitive Data Manipulation)	Переорієнтація напрямків консолідації, деталізація даних у колонках та рядках, агрегація та інші маніпуляції, притаманні структурі ієрархії напрямків консолідації, повинні виконуватися в максимально зручному, природному та комфортному для користувача в інтерфейсі
11.	Гнучкий механізм генерації звітів (Fiexible Reporting)	Повинні підтримуватися різні засоби візуалізації даних, тобто звіти повинні представлятися в будь-якій можливій орієнтації
12.	Необмежена кількість вимірювань і рівнів агрегації (Unlimited Dimensions and Aggregation Levels)	Настійно рекомендується допущення в могутньому OLAP-інструменті як мінімум п'ятнадцяти, а краще –двадцяти вимірювань в аналітичній моделі.

		Більш того, кожне з цих вимірювань повинно допускати практично необмежену кількість заданих користувачем рівнів агрегації в будь-якому напрямі консолідації
--	--	---

За Е. Коддом, багатовимірне концептуальне представлення є найбільш природним поглядом керівного персоналу на об'єкт керування, що являє собою множинну перспективу, яка складається з декількох незалежних вимірювань, вздовж яких можуть бути проаналізовані певні сукупності даних.

Три ключові аспекти

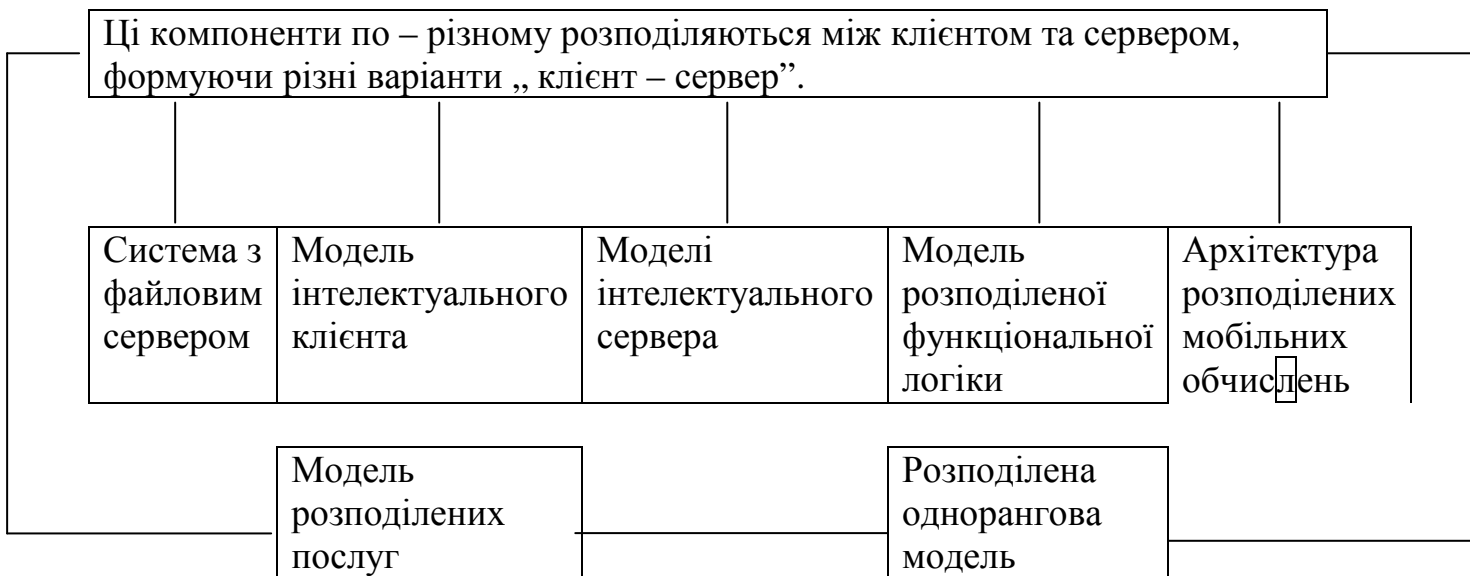

Поява персональних комп'ютерів, розподіленого інтелекту та комп'ютерних мереж привела до розробки нових, ефективніших архітектур, що працювали вже в КМ. Серед них чільне місце посідає найпопулярніша сьогодні архітектура „клієнт – сервер”.

Вона спеціалізує комп'ютери, присвоюючи їм ролі

- Клієнта
- Сервера
- Відображення
- Логіки застосування (функціональної логіки)
- Даних

3.4. Багатовимірна організація даних передбачає багатовимірне представлення структур даних і підтримку багатовимірності в мовах маніпулювання даними та не означає багатовимірність візуалізації даних. Дані представляються кінцевому користувачеві не у вигляді чотирьох-або п'ятимірних гіперкубів, а засобами звичної та комфортної двовимірної бізнес-графіки.

Навіть при невеликих обсягах даних звіт, наданий у вигляді двовимірної таблиці (моделі автомобіля по осі Y та час по осі X), є набагато точнішим й інформативнішим, ніж з реляційною формою організації.

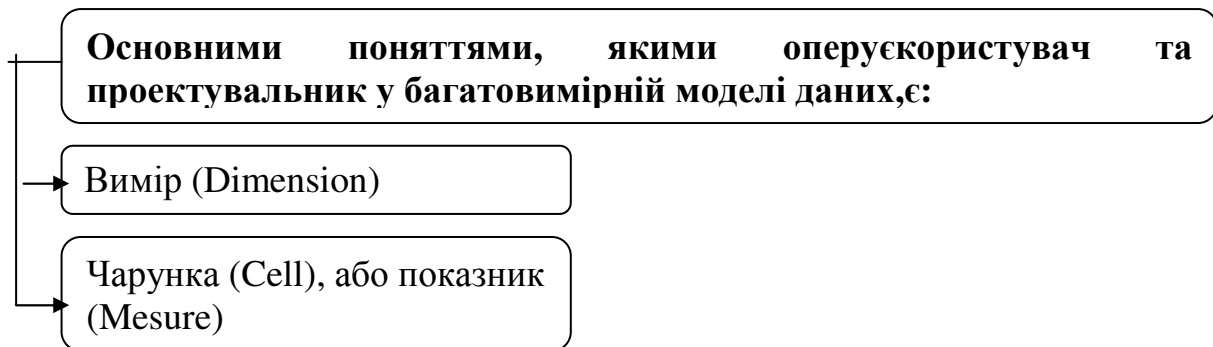

Реляційна модель

Модель	Місяць	Обсяг
BMW	Червень	12
BMW	Липень	24
BMW	Серпень	5
Mersedes	Червень	2
Mersedes	Липень	18
Opel	Липень	19

Місяць \ Модель	Червень	Липень	Серпень
BMW	12	14	5
Mersedes	2	18	Null
Opel	Null	19	Null

Рис. Реляційна та багатовимірні моделі представлення даних

Вимір – це безліч однотипних даних, які утворюють одну з граней гіперкуба (аналог домену в реляційній моделі). Наприклад, дні, місяці, квартали, роки – це часові вимірювання, які найчастіше використовуються в аналізі. Прикладами географічних вимірювань є міста, райони, регіони, країни і т.ін.

Показник – це поле (зазвичай цифрове), значення якого однозначно визначається фіксованим набором вимірювань.

Контрольні питання:

1. Для чого, на Вашу думку, призначена КІС ?
2. Які три ключові аспекти КІС Вам відомі ?
3. Архітектура „ клієнт – сервер” , яке місце займає в системі ?
4. Які основні вимоги до програмних продуктів класу OLAP Ви знаєте?
5. Що таке вимір?
6. Що таке показник?

Тема 4. Реалізація промислової логістики в КІС

План лекції:

1. Концепція логістики
2. Логістичні системи
3. Розрахункові моделі формування виробничих запасів.
4. Управління запасами матеріальних ресурсів.
5. Фактори, що впливають на об'єм логістичних операцій.

4.1. **Концепція логістики** – це інтеграція виробництва, матеріально-технічного забезпечення, транспортування, інформації і комунікацій.

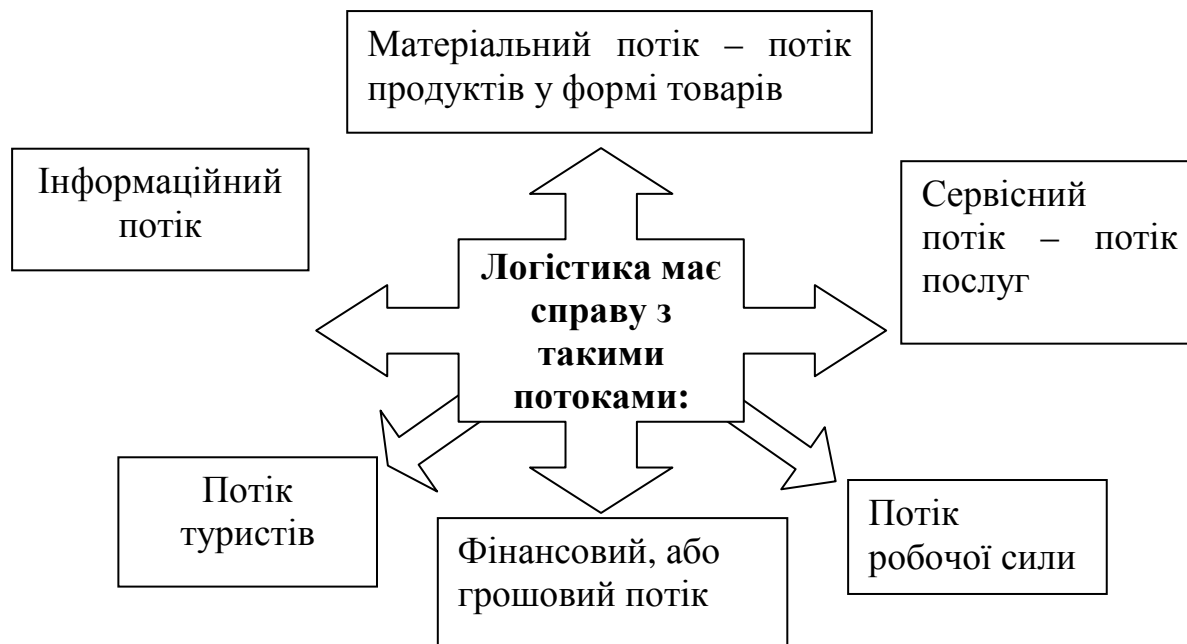
Основною концепції логістики є виконання всіх операцій за принципом “Just in time” (ЛТ) – “точно вчасно”

Сфера застосування логістики залежить від підходів до процесу керування підприємством. Виділяють чотири варіанти таких підходів.

Таблиця 4.1.

Сфера застосування логістики

Варіант керування	Сфера дії логістики
Компанія працює на основі виконання кошторисно-добових планових завдань	Організація збереження готової продукції, що відправляється з підприємства, і її транспортування.
Компанія керує потоком вироблених товарів від останнього пункту виробничої лінії до споживання продукції	Функції з обслуговування замовника, обробка замовлень, збереження готової продукції
Компанія використовує систему логістики, починаючи від закупівлі сировини до обслуговування кінцевого споживача продукції	Додатково до сфери діяльності логістики відносяться: функції доставки сировини на підприємство, прогнозування збуту, виробниче планування, видобуток і закупівля сировини, керування запасами сировини. Діяльність менеджера з логістики здійснюється на підставі річного плану
Компанія інтегрує процеси планування і контролю операцій логістики з операціями маркетингу, збуту, виробництва і фінансів	Сфера дії логістики: від моменту виникнення потреби в товарі або послугі і до моменту задоволення попиту

Наука логістика є теоретичним базисом для бізнес-логістики.

У таблиці 4.2. подано порівняльний аналіз традиційної і логістичної концепції організації виробництва.

Таблиця 4.2.

Аналіз концепцій керування на промислових підприємствах

Характеристика традиційної системи керування	Характеристика логістичної системи керування
1. Виробнича інтеграція розглядається як другорядне питання	Підтримка високого ступеня виробничої інтеграції.
2. Прагнення до максимальної продуктивності	Прагнення до підвищення гнучкості й адаптації виробництва до кон'юктури ринку
3. Оптимізація окремих функцій	Оптимізація поточкових процесів
4. Підтримка будь-якими засобами високого коефіцієнта використання виробничих потужностей.	Підвищення пропускної здатності виробничих потужностей.
5. Запаси у вигляді матеріальних ресурсів і готової продукції для забезпечення виробництва та обслуговування споживачів	Запаси у вигляді потужностей для досягнення високої гнучкості і мінімізації технологічних циклів. Відмовлення від надлишкових матеріальних і товарних запасів.
6. Узгодженість виробничих і інфраструктурних операцій здійснюється шляхом завищення часу на їх виконання.	Відмовлення від завищеного часу на виконання виробничих і логістичних операцій.
7. Перевага надається спеціалізованому устаткуванню.	Перевага надається універсальному устаткуванню

8. Виробництво орієнтоване на максимізацію партії продукції, що виготовляється, на програму та складування.	Відмовлення від виготовлень продукції, на яку немає замовлення покупців. Зниження партійності, підвищення якості виробництва
9. Допущення браку в межах встановлених норм	9. Усунення браку.
10. Пасивність в оптимізації внутрівиробничих переміщень.	Усунення нераціональних внутрівиробничих переміщень

4.2. Логістична система (як будь-яка кібернетична система) є адаптивною системою зі зворотним зв'язком, що виконує ті або інші логістичні функції й операції. Як правило, складається з декількох підсистем і має розвинуті зв'язки з зовнішнім середовищем.

З позиції бізнесу логістичну систему можна визначити як складову економічну систему, що складається із взаємозалежних у єдиному процесі керування матеріальними і супутніми їм потоками елементів.

Матеріальний потік – це матеріальні ресурси, що знаходяться в стані руху, продукція незавершеного виробництва і готова продукція, до яких застосовуються логістичні активності, пов'язані з фізичним переміщенням у просторі – навантаження, розвантаження, затарювання, перевезення і т.п.

Логістичний ланцюг – безліч усіх фізичних, юридичних осіб-виробників, дистриб'юторів, складів загального користування і т.д., які здійснюють, у тому числі і з додатковою вартістю, логістичні операції.

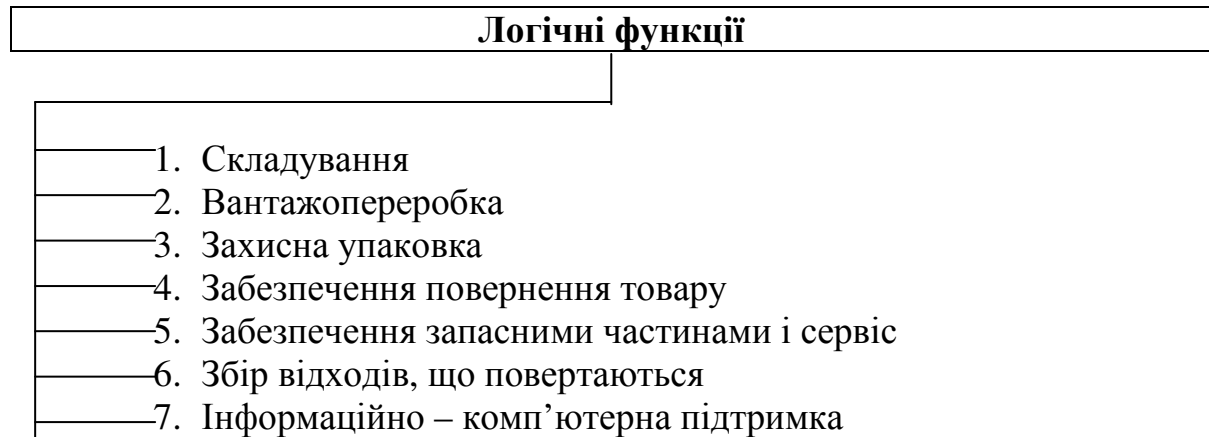
Логістична операція – відособлена сукупність дій, спрямованих на перетворення матеріального і/або інформаційного потоку (складування, транспортування, комплектація, навантаження, розвантаження, внутрішнє переміщення – збір, збереження й обробка даних і.д.)

4.3. Умови формування виробничих запасів на підприємствах – користувачів з масовим характером виробництва і регулярним процесом матеріально – технічного забезпечення можна описати *такими розрахунковими моделями:*

Безперервні процеси забезпечення і розходів	Дискретний процес забезпечення і безперервний процес розходів	Безперервний процес забезпечення і дискретний процес розходів	Дискретний процес забезпечення і розходів

Однією із ключових комплексних функцій є транспортування. Це пояснюється тим, що без транспортування не існує матеріального потоку.

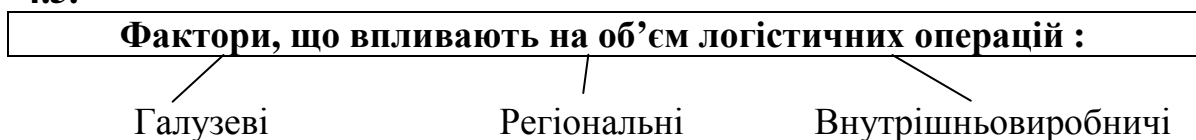
4.4. Управління запасами матеріальних ресурсів являє собою процес утворення, контролю і регулювання рівня запасів у забезпеченні. При керівництві запасами вирішальне значення має фактор часу (при транспортуванні – фактор часу).

Ці логічні функції є основними, але не вичерпними по причині різноманітності в плані можливих дій над матеріальними потоками. Для цього необхідно використовувати фізичне роз приділення. Фізичне роз приділення – це комплексна логістична функція, яка являє собою частину процесу дистрибуції і ту, що включає в себе логістичні операції.

Логістичні операції і функції задаються початковими умовами, параметрами зовнішнього середовища, альтернативами і т.п.

4.5.

Модель визначення об'єму логістичних операцій для матеріальних потоків логістичної системи будуть мати вигляд:

$$Q_{io} = \sum_{s=1}^n Q_{s_1} + \sum_{o=1}^k Q_{o_j}$$

Подальше переміщення вантажу вже не являється об'єктом вивчення логістики, так як стає частиною технологічного процесу виробництва.

Контрольні питання:

1. Суть організації управління підприємством через КІС ?
2. Які Вам відомі види закупок ?
3. Назвіть розрахункові моделі формування виробничих запасів.
4. Логічні функції – що це ?
5. Які фактори впливають на об'єм логістичних операцій?
6. Розкрити зміст поняття “матеріальний потік”
7. Розкрити зміст поняття “інформаційний потік”

8. Розкрити зміст поняття “логістичний ланцюг”

Тема 5. Контролінг у КІС

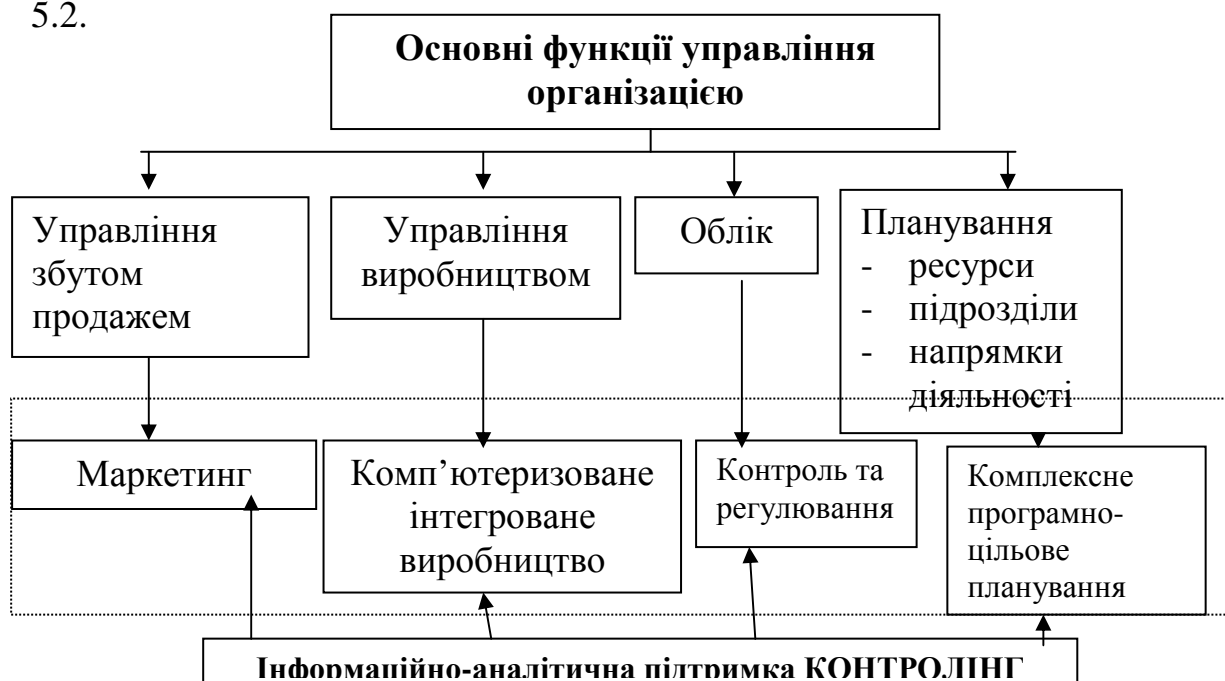
План лекції:

1. Сутність контролінгу
2. Функції і задачі контролінгу
3. Організація інформаційного забезпечення
4. Інформаційні потоки підприємства, інформаційні потоки контролінгу
5. Цілі контролінгу в КІС

5.1. Контролінг – нова концепція керування, породження практикою сучасного менеджменту. Контролінг (від англ. control – керівництво, регулювання, управління, контроль) далеко не вичерпується контролем. В основі цієї концепції системного керування організацією є прагнення забезпечити успішне функціонування організації системи у довгостроковій перспективі шляхом:

- ❖ Адапції стратегічних цілей до умов зовнішнього середовища, що змінюються;
- ❖ Узгодження оперативних планів зі стратегічним планом розвитку організаційної системи;
- ❖ Координації й інтеграції оперативних планів по різних процесах;
- ❖ Створення системи забезпечення менеджерів інформацією для різних рівнів керування в оптимальні проміжки часу;
- ❖ Створення системи контролю над виконанням планів, коректування їх змісту і термінів реалізації;
- ❖ Адаптації організаційної структури керування підприємством з метою підвищення її гнучкості і здібності швидко реагувати на мінливі вимоги зовнішнього середовища.

5.2.

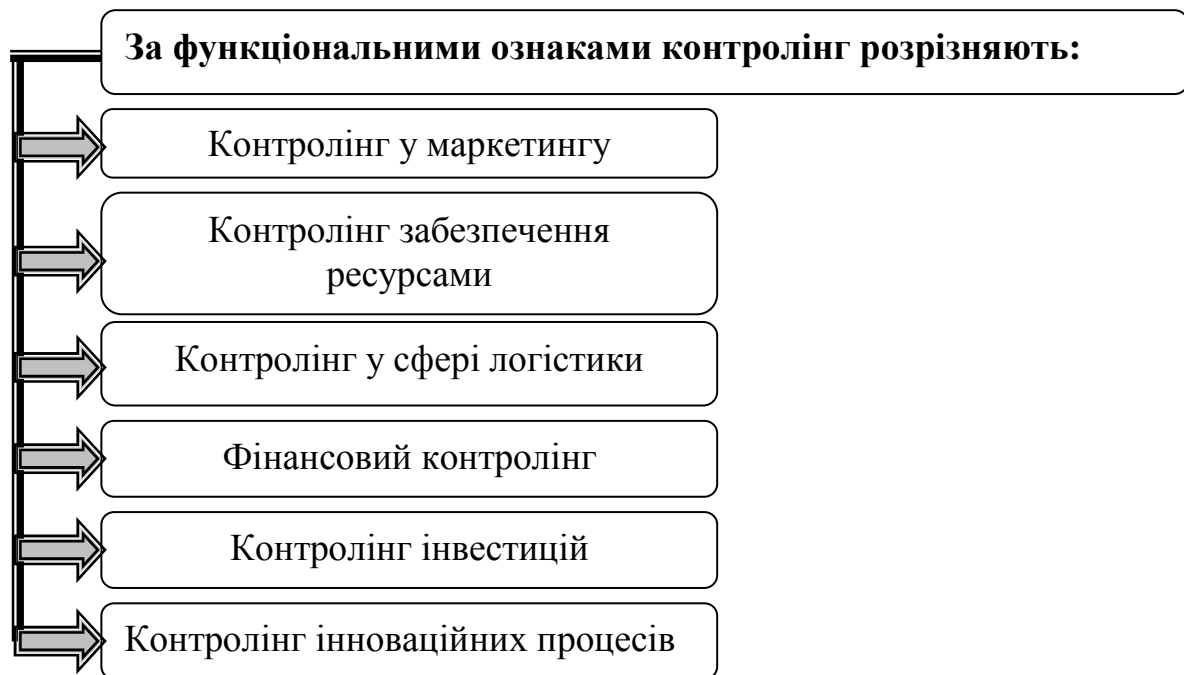
У табл.5.2. представлено функції і задачі контролінгу.

Таблиця 5.2.

Функції і задачі контролінгу

Функції	Задачі
Облік	Збір і обробка інформації. Розробка і ведення системи внутрішнього обліку. Уніфікація методів і критеріїв оцінки діяльності організації та її підрозділів.
Планування	Інформаційна підтримка при розробці базисних планів (продажів, виробництва, інвестицій, закупівлі). Формування й удосконалення всієї “архітектури” системи планування. Встановлення потреби в інформації і часі для окремих кроків процесу планування. Координація процесу обміну інформацією. Координація й агрегування окремих планів на повноту і можливість бути виконаним. Складання зведеного плану підприємства.
Контроль і регулювання	Визначення значень, контрольованих у часовому і змістовному розрізах. Порівняння планових і фактичних значень для виміру й оцінки ступеня досягнення мети. Визначення припустимих границь відхилень значень. Аналіз відхилень, інтерпретація причин відхилень плану від факту і вироблення пропозицій для зменшення відхилень.
Інформаційно-аналітичне забезпечення	Розробка архітектури інформаційної системи. Стандартизація інформаційних носіїв і каналів. Надання цифрових матеріалів, що дозволили б здійснити контроль і керування організацією. Збір і систематизація найбільш значущих для прийняття рішень даних. Розробка інструментарію для планування, контролю і прийняття рішень. Консультації на вибір коригуючих заходів і рішень. Забезпечення економічності функціонування інформаційної системи

<p>Спеціальні функції</p>	<p>Збір і аналіз даних про зовнішнє середовище: ринки, гроші і капітал, кон'юктуру галузі, урядові економічні програми. Порівняння з конкурентами. Обґрунтування доцільності злиття з іншими фірмами або відкриття (закриття) філій. Проведення калькуляцій для особливих замовлень. Розрахунки ефективності інвестиційних проектів</p>
---------------------------	---

5.3. Успішне функціонування контролінгу базується на дослідженні різноманітної інформації, потрібної для відповідних управлінських рішень. Знання основ інформаційного забезпечення дозволяє сформувати оптимальну схему руху інформаційних потоків контролінгу в системі підприємства.

З метою дослідження проблем інформаційного забезпечення зупинимося на елементах організації інформаційного забезпечення

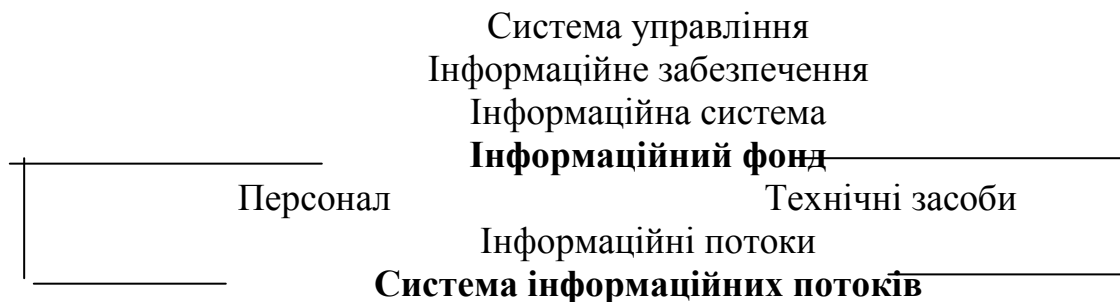

Рис.3. Елементи інформаційного забезпечення системи управління

5.2. В основу вивчення інформаційних потоків покладемо слідуючи послідовність:

- Аналіз існуючих інформаційних потоків на підприємстві з цілю оптимізації всієї системи інформаційних потоків
- Формування інформаційних потоків оперативного контролінгу і відокремлене їх включення в систему інформаційних потоків підприємства
- Розробка комплексного підходу в дослідженні інформаційних потоків при підготовці проекту автоматизації обліку, контролю і аналізу на підприємстві

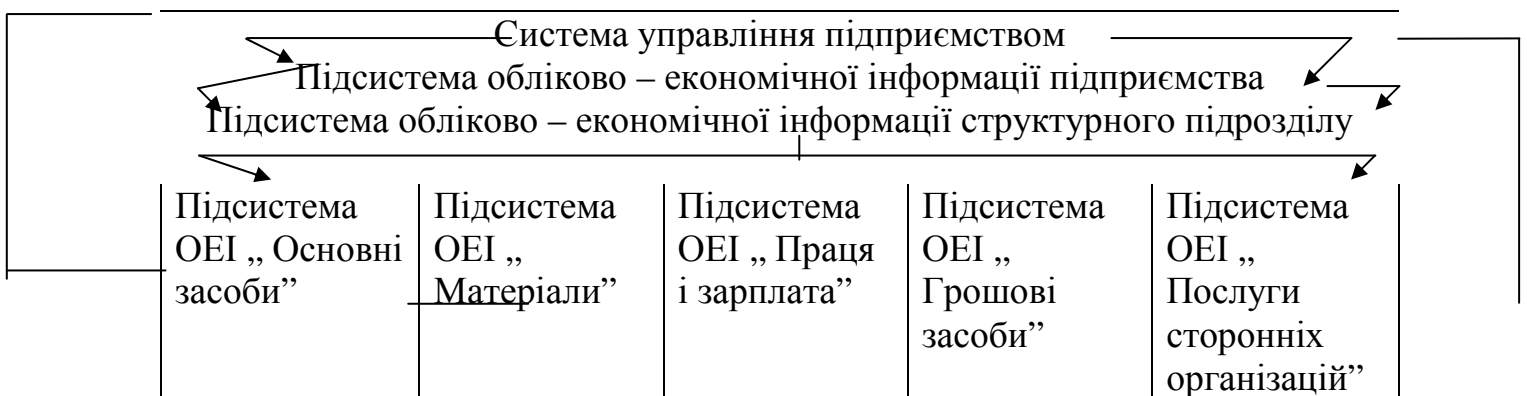

Рис. 4 Ієрархічні принципи побудови підсистеми обліково – економічної інформації в системі управління підприємством

5.3 Якість вихідної інформації підсистеми „Контролінг” залежить від якості вхідної інформації, що поступає від інших підсистем.

Рис.5 Вимоги до підсистеми „Контролінг” в розрізі вхідної і вихідної інформації

5.4 Функціональний рух інформаційних потоків контролінгу

Основні функції	Вхідна інформація	Переробка інформації	Вихідна інформація	Прийняття управлінських рішень
------------------------	--------------------------	-----------------------------	---------------------------	---------------------------------------

1	2	3	4	5
Планування	Збільшення (зменшення) цін. Скидки. Умови комерційного кредиту. Валютні курси. Ціна і об'єм реалізації попереднього періоду	Складання планів	План реалізації, план грошових потоків, план комерційних розходів, план управлінських розходів, план закупок, план прибутку і збитків, прогнозний баланс	Оперативність отримання інформації від менеджерів всіх рівнів
Обліково – контрольна	Результати діяльності за місяць Виручка, ціна, отримані замовлення. Дебіторська заборгованість по строкам. Величина запасів. Грошові залишки	Порівняння показників, аналіз відхилень, виявлення причин відхилень, співставлення звітних форм	Звіт про результати контролю Рекомендації на майбутнє	Дії менеджерів всіх рівнів
Аналітична	Виручка Маржа Затрати Основні показники за рік з розбивкою на періоди	Точка беззбитковості; аналіз коефіцієнтів; аналіз відхилень; складання графіків, таблиць	Аналітичний баланс нетто Аналіз звітів: про прибутки, грошові потоки. Розрахункові показники ефективності господарської діяльності Розрахункові показники ймовірності банкрутства	Дії менеджерів всіх рівнів

Об'єкти контролінгу	Затрати і їх види	Місця виникнення затрат
	Відповідальність менеджерів різних служб і підрозділів	Принципи управління затратами
Інформаційні джерела	Бізнес – план	Первичні документи (звітність другого рівня)
	Планово – регулюючі документи	Інформація по відхиленням
	Облікова інформація	Позаоблікова інформація
	Бухгалтерський облік і звітність	Матеріали різних перевірок
	Статистичний облік і звітність	Внутрішні документи, переписка
	Управлінський облік і звітність	Відомості , отримані від особистого контакту з виконавцями
		Засоби масової інформації
Інструментарій контролінгу	Бюджетування	Моделювання документообороту, дослідження документів
	Економіко – математичні методи	Розрахунково – аналітичні і статистичні методи
	Нормативне регулювання	Методи оперативної і стратегічної діагностики
Узагальнення і реалізація контролінгової інформації	Рекомендації по ціноутворенню	Розроблення варіантів альтернативних рішень
	Аналіз і оптимізація документообороту у відношеннях формування затрат	Формування підконтрольних показників ефективного управління
		Формування аналітичних таблиць

Рис. 6. Організаційні елементи контролінгу

Контрольні питання:

1. У чому полягає організація інформаційного забезпечення ?
2. Яку послідовність покладено в основу вивчення інформаційних потоків ?
3. від чого залежить якість вихідної інформації підсистеми „Контролінг” ?
4. Охарактеризуйте функціональний рух інформаційних потоків контролінгу.
5. Які Ви знаєте об’єкти контролінгу ?
6. Назвіть інформаційні джерела контролінгу.
7. Суть інструментарія контролінгу.
8. В чому полягає узагальнення і реалізація контролінгової інформації ?

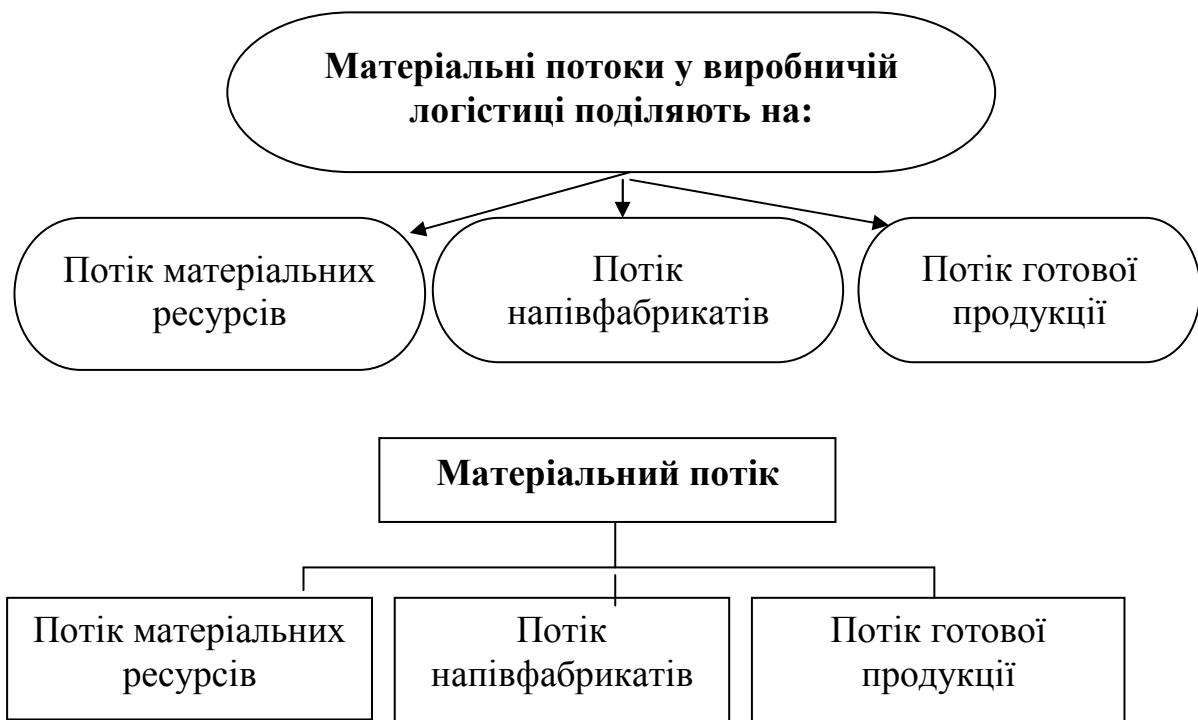
Тема 6. Управління матеріальними потоками корпорації

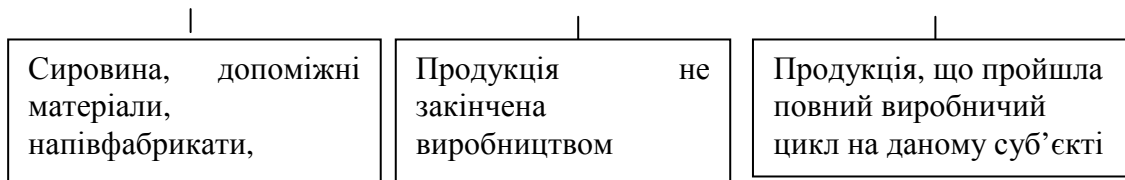
План лекції:

1. Матеріальний потік у корпорації і логістичні процеси
2. Специфіка логістичного підходу до управління матеріальними потоками

6.1.

Матеріальний потік у логістиці – це продукція, розглянута в процесі виконання з нею різних логістичних операцій (транспортування, складування та ін.) і віднесена до часового інтервалу.

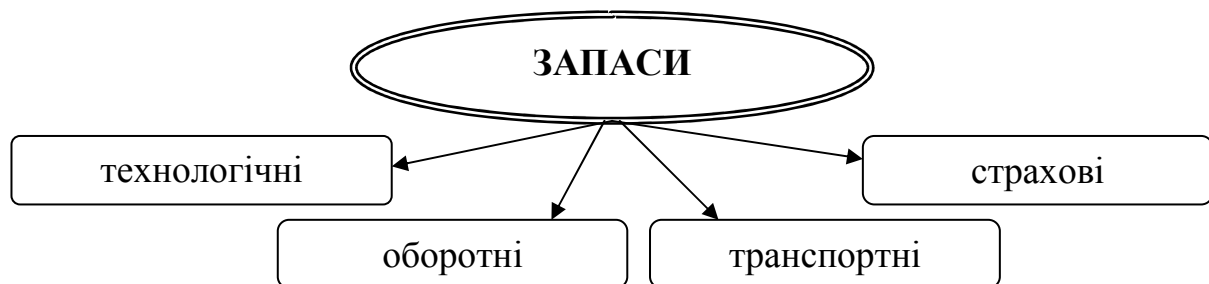
6.2. Коли матеріальний потік відносять не до часового інтервалу, а до певного моменту часу, він переходить у запас.

Товарні запаси підрозділяються на запаси засобів виробництва і предметів споживання.

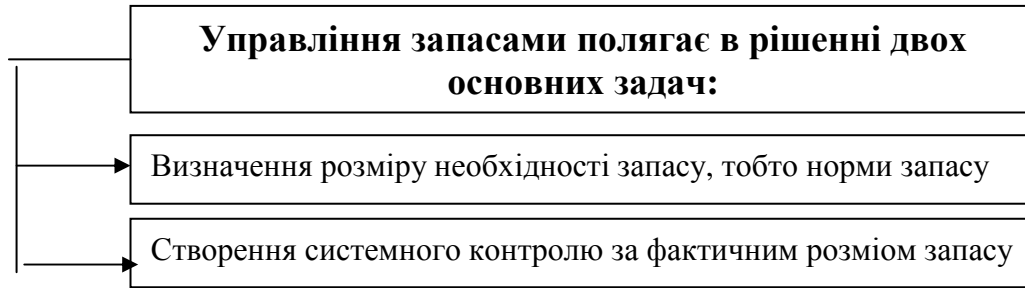
Запаси поточні – основна частина виробничих і товарних запасів, що забезпечують безперервність виробничого або торговельного процесу між черговими поставаннями

Запаси страхові – призначені для безперервного забезпечення матеріалами або товарами виробничого або торговельного процесу у випадку різних непередбачених обставин.

Перш ніж приступити до формування логістичної системи в цілому, необхідно в кожному конкретному випадку максимально повно проаналізувати такі фактори, як:

- ◆ тип виробництва;
- ◆ характер виробничого циклу;
- ◆ система постачання основного виробництва і подачі матеріальних ресурсів на робочі місця;
- ◆ система норм;
- ◆ параметри ефективності використання ресурсів і т.д.

Перелік питань для самоперевірки:

1. Що таке матеріальні потоки і яким чином вони впливають на розвиток бізнесу ?
2. Як саме здійснюється планування матеріальними потоками ?
3. В чому полягає суть управління матеріальними потоками ?
4. Які бувають виробничі і товарні запаси?

3. Організація обліку і звітності в КІС

План лекції:

1. Система управлінського обліку
2. Організація бух обліку
3. Структура економічної інформації
4. Місце КІС в інформаційних системах підприємства

7.1. Система управлінського обліку призначена для рішення внутрішніх задач керування підприємством і є його ноу хау.

Управління в КІС – це специфічна функція узгодження різних видів діяльності, яка забезпечує планування, організацію, мотивацію, контроль та регулювання діяльності підприємства та потребує всебічного контролю, який у свою чергу, потребує обліку та відповідної звітності.

Рис.7.1. Схема управління підприємством

Таблиця 7.1.

Порівняльна характеристика фінансового і управлінського обліку

№	Ознака	Фінансовий облік	Управлінський облік
1	Головні споживачі	Менеджери і зовнішні споживачі	Менеджери різних рівнів компанії
2	Регламентація	Загальноприйняті принципи (стандарти) і нормативні акти	Методи і принципи вибираються підприємством самостійно
3	Використання вимірників	Єдиний грошовий вимірник	Різні вимірники і якісні характеристики
4	Об'єкт аналізу	Господарська одиниця в цілому	Сегменти діяльності (структурні підрозділи, центри та ін.)
5	Періодичність складання звітів	Регулярно, як правило, річний і квартальний інтервали	Мінливий інтервал, оперативний інформація
6	Спрямованість	Оцінка минулого	На майбутнє (прогнозування)
7	Відкритість даних	Більшість даних доступні всім	Комерційна таємниця

7.2. Бухгалтерський облік ведеться на підприємстві безпосередньо з дня реєстрації підприємства і до його ліквідації.

Мета: формування інформації про наявність та рух грошових коштів, обсяг виробництва і реалізація продукції, її собівартість, кредити банку тощо

Обліковим підрозділом на підприємстві є спеціальна управлінська служба – **бухгалтерія**.

7.2.

Інформація.

– це відомості, повідомлення про будь-яку подію, діяльність тощо.

У кібернетиці поняття „інформація” трактується як міра усунення невизначеності стану системи. Інформації дуже різноманітна і поділяється за видами людської діяльності, в якій використовується: наукова, технічна, виробнича, управлінська, економічна, соціальна, правова тощо.

З кібернетичної точки зору кожен господарський суб'єкт можна розглядати як об'єкт регулювання з властивою йому інформаційною системою. До цієї системи надходить інформація, що поділяється на зовнішню і внутрішню.

Економічна інформація – це всі відомості в сфері економіки, які необхідно фіксувати, передавати, обробляти і зберігати для використання в процесі планування, обліку, контролю та аналізу.

Обробка інформації, і, передусім, автоматизована обробка, потребує структуризації і формалізованого опису окремих її сукупностей. Структурно інформація складається з простих і складних елементів. Під інформаційною сукупністю розуміють групу даних, які характеризують об'єкт (процес, операцію).

Об'єктом інформаційного забезпечення управління є організаційно – економічна, облікова, технологічна інформація, яка відображає процеси виробництва, розподілу, обміну та споживання матеріальних благ і послуг.

Економічну інформацію можна **класифікувати за ознаками:**

№ п/п	Класифікаційна ознака	Поділ інформації	
1.	2	3	
1.	По відношенню до структурних підрозділів	3.1. бухгалтерська 3.2. складська 3.3. виробнича	3.4. пов'язана з реалізацією 3.5. інша
2.	За періодичністю	Поточна: 3.6. квартальна 3.7. за півроку 3.8. за 9 міс 3.9. річна	Оперативна: 3.10. добова 3.11. 6 – 10 днів 3.12. місячна
3.	По відношенню до підприємства як до системи	3.13. вхідна 3.14. вихідна	3.15. Внутрішня 3.16. зовнішня
4.	За стабільністю	- постійна - умовно - постійна	- змінна
5.	По відношенню до персоналу	Інформація матеріально відповідальних осіб: - комірника - касирів	Інша: - директора - заступника директора

		<ul style="list-style-type: none"> - зав.цехів - зав.виробництва 	<ul style="list-style-type: none"> - головного бухгалтера - адміністратора - зав.складом
6.	За об'єктом	<ul style="list-style-type: none"> - за якістю товару - за трудомісткістю - за параметрами інфраструктури ринку 	<ul style="list-style-type: none"> - за організаційно-технічним рівнем виробництва - за рівнем соціального розвитку колективу
7.	За формою передачі	<ul style="list-style-type: none"> - вербальна 	<ul style="list-style-type: none"> - невербальна -
8.	За стабільністю способу передачі	<ul style="list-style-type: none"> - умовно - постійна 	<ul style="list-style-type: none"> - умовно – змінна
9.	За способом передачі	<ul style="list-style-type: none"> - супутникова - телефонна - електронна 	<ul style="list-style-type: none"> - письмова - тощо -
10.	За режимом передачі	<ul style="list-style-type: none"> - у нерегламентовані терміни - на замовлення 	<ul style="list-style-type: none"> - примусова у певні терміни -
11.	За стадіями життєвого циклу товару	<ul style="list-style-type: none"> - стадія маркетингу - стадія розробки продукції та послуг 	<ul style="list-style-type: none"> - Стадія виробництва - Стадія продажу
12.	По відношенню об'єкта управління до суб'єкта	<ul style="list-style-type: none"> - між підприємством і зовнішнім середовищем - між підрозділами всередині підприємства по горизонталі та вертикалі 	<ul style="list-style-type: none"> - між керівником та виконавцем - неформальні комунікації
13.	З позиції об'єктивного відображення дійсності	<ul style="list-style-type: none"> - достовірна 	<ul style="list-style-type: none"> - недостовірна -
14.	За ознакою насиченості	<ul style="list-style-type: none"> - корисна - 	<ul style="list-style-type: none"> Некорисна
15.	За функціями управління	<ul style="list-style-type: none"> - планова - нормативна 	<ul style="list-style-type: none"> - облікова - аналітична
16.	З позиції впливу економічної інформації на джерело	<ul style="list-style-type: none"> - активна 	<ul style="list-style-type: none"> - пасивна
17.	За належністю до	<ul style="list-style-type: none"> - матеріального 	<ul style="list-style-type: none"> - Нематеріального

	сфери виробництва	виробництва	виробництва
18.	За галузями народного господарства	- харчової промисловості - легкої промисловості	- хімічної промисловості - тощо
19.	За стадіями управління	- прогнозована - планова - облікова - нормативна	- інформація для аналізу - інформація для оперативного управління
20.	За стадіями виникнення	- первинна	- повторна
21.	За повнотою	- надмірна - достатня	- недостатня
22.	За технологією розв'язування економічних задач	- вхідна - проміжна	- вихідна

7.3. Взаємозв'язок інформаційної системи підприємства та системи бух обліку підприємства можна проілюструвати за допомогою схеми:

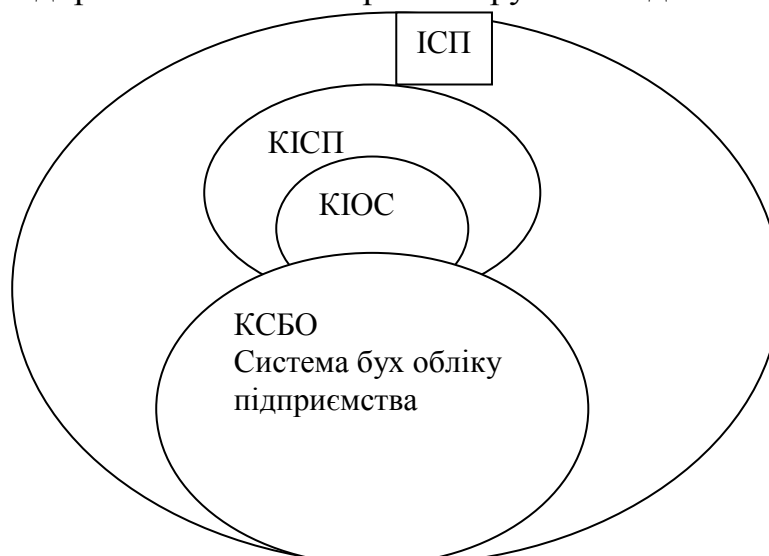

Рис. 3 Місце КІС в інформаційній системі підприємства

Контрольні питання :

1. Що таке бухгалтерський облік, його мета?
2. Як в кібернетиці трактується поняття „інформація”?
3. Об’єкт інформаційного забезпечення управління – що то ?
4. Яку Ви знаєте класифікацію інформації і по яким ознакам ?
5. Які вимоги щодо інформації ?
6. В чому полягає взаємозв’язок КІС з системою бух обліку ?
7. Яке місце КІС в інформаційній системі підприємства ?

Тема 8. Управління персоналом в КІС

План лекції:

1. Стилi управління персоналом
2. Основні завдання управління
3. Принципи системи та її аспекти

8.1. Діяльність підприємства неможлива без управління персоналом.

У рамках **формального** стилю управління здійснюється авторитарними особистостями. База влади при формальному управлінні може бути різноманітна – влада експертів, влада, заснована на винагороді і покаранні, або, наприклад, обумовлена ієрархією.

При **авторитарному** стилі управління здійснюється, насамперед, за допомогою вказівок і орієнтоване на задачі. Це як правило, “історичний” стиль управління. Він орієнтований на виконання поставленої задачі. Співробітники засіб для досягнення мети.

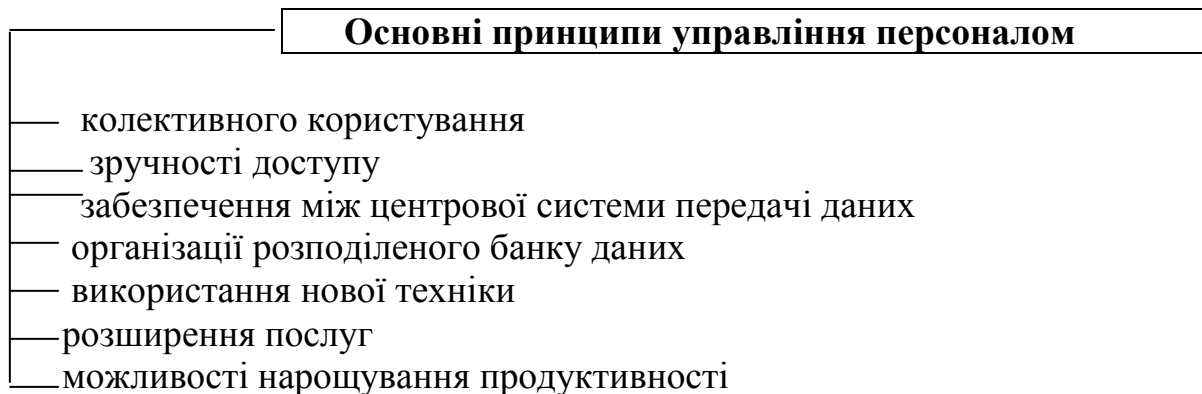
Кооперативний стиль характеризується правом підлеглих на участь у підготовці рішення за допомогою ради, партиципативно або демократично.

8.2. Як показали дослідження IDC, використання інформаційних систем в управлінні МНК особливо інтегрованих систем управління, істотно підвищує продуктивність вирішення таких завдань:

- розгортання системного і прикладного забезпечення

- адміністрування користувачів і ресурсів – захист і контроль доступу
- підтримка доступності інформаційних технологій – виявлення і корекція помилок і загальний супровід

8.3.

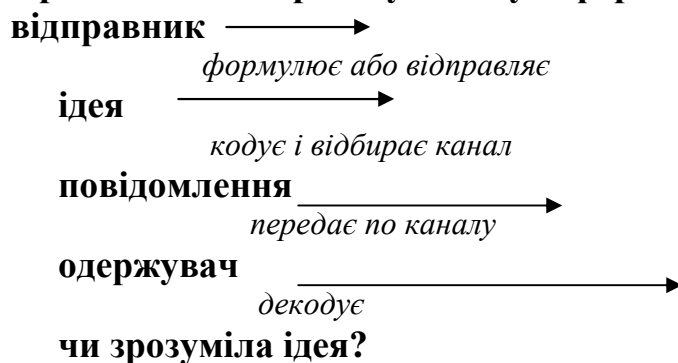
Таким чином, керівництво дізнається про поточні або назріваючі проблеми і пропонує можливі варіанти виправлення становища. Враховуючи, що ділове спілкування нерозривно пов'язане з поняттям „управлінська діяльність”, можна виділити **три його аспекти**, нерозривно зв'язані між собою:

комунікативний   інтерактивний   перцептивний

У процесі обміну інформацією можна виділити **4 елементи**:

Особа, що генерує ідеї або збирає і передає інформацію
Повідомлення, власна інформація
Канал, засіб передачі інформації
Одержувач, особа, якій призначена інформація і яка інтерпретує її

Проста модель процесу обміну інформацією

Обмін інформацією починається з формуванням ідеї або відбору інформації. Відправник вирішує, яку ідею або повідомлення варто зробити предметом обміну.

Незадовільний обмін інформацією може виникати внаслідок помилкових дій вищого керівництва.

Контрольні питання:

1. Виділіть, будь-ласка, основні завдання системи управління.
2. Які основні принципи управління персоналом Вам відомі ?
3. Назвіть три аспекти управлінської діяльності. їх характеристика.
4. Якою моделлю користуються в процесі обміну інформацією ?

Тема 9. Телекомунікаційні процеси в КІС

План лекції:

1. Мережі INTERNET та INTRANET
2. Інформаційно комунікаційні технології в економіці.
3. Програмне мережне забезпечення

9.1. Корпоративна ІС є автономною, закритою для сторонніх системою, що підкреслюється найменуванням її мережного середовища INTRANET (внутрішня мережа). Її компоненти є відкритими відносно одна до одної підсистемами. Іншими словами, корпоративна ІС є закритою для інших систем і відкритою зсередини.

У INTRANET є багато спільного з INTERNET, а саме:

- ◆ неоднорідне мережне середовище;
- ◆ з корпоративної мережі можна не тільки на звичайних правах підключатися до ресурсів INTERNET, але і власні територіально віддалені компоненти цієї інкапсульованої системи з'єднувати одна з одною по каналах INTERNET;
- ◆ в INTRANET використовуються технології обробки інформації INTRANET.

Усе це дозволяє називати INTRANET “внутрішнім INTERNET”.

9.2.

9.2.

Програмне мережене забезпечення		
Мережеві сервісні пакети		Прикладні мережеві пакети
	Мережеві операційні системи (МОС)	

Контрольні питання:

1. Характерні риси автоматизації системи.
2. Які Вам відомі комунікаційні технології в економіці ?
3. Мережене забезпечення - суть і значення.

Тема 10. Використання сучасних програмних комплексів в управлінні корпоративними бізнес – процесами

План лекцій:

1. Корпоративна інформаційна система **R/3**
2. Система управління бізнесом і фінансами **SCALA 5**
3. Система управління ресурсами підприємства
ORACLE APPLICATION
4. Інформаційна система управління ресурсами підприємств **Baan – IV**
5. Комплексна система управління діяльністю підприємства
ГАЛАКТИКА
6. Система Project Exspert

10.1. Автоматизована система R/3 розроблена німецькою компанією – акціонерним товариством , яка є безперечним світовим лідером по обсягу продаж прикладного програмного забезпечення архітектури клієнт – сервер. Продукт компанії R/3 впроваджений більш ніж 15000 підприємствах світу.

У системі R/3 відображений світовий досвід ефективного менеджменту підприємствами та корпораціями, що дозволяє в широкому діапазоні підтримувати бізнес – процеси, необхідні для діяльності будь – якого сучасного підприємства, зокрема фінансову бухгалтерію; облік витрат; облік основних засобів; управління проектами; планування і управління виробництвом; управління інвестиціями; матеріально – технічне забезпечення ; збут; відвантаження; управління кадрами; документообіг.

Відмінні особливості програми КІС R/3 :

Інтеграція
Модульний принцип
Наскрізний облік
Незалежність від конкретної галузі
Інтернаціональність
Структурування
Відкритість

Корпоративно Інформаційна Система SCALA була розроблена Швецькою компанією Beslutsmodellfr AB для задоволення потреб в області ефективного управління сферами або різними аспектами діяльності підприємства.

Основні модулі системи SCALA :

- Графічний інтерфейс SCALA
- Фінансові модулі SCALA
- Головна книга
- Книга продаж
- Книга закупівель
- Модулі матеріально – технічного постачання SCALA
- Управління виробництвом
- Управління проектами
- Модуль управління замовленнями на обслуговування
- Модуль SCALA Payr II Pro

Будучи світовим лідером в області автоматизації підприємств і використовуючи свій більш ніж 20 річний досвід з розробки комплексного програмного забезпечення, ORACLE пропонує компаніям і організаціям всіх сфер діяльності програмні рішення - сімейство модулів ORACLE APPLICATION , призначене для створення корпоративних інформаційних систем.

Пакет бізнес – додатків ORACLE APPLICATION – це 55 інтегрованих програмних модулів, кожний з яких представляє повністю функціональні рішення в області управління кадрами, фінансами, виробництвом , матеріально – технічним забезпеченням і збутом. У сукупності модулі додатків ORACLE утворюють могутню систему ділової активності , здатну задовольнити всі вимоги сучасного бізнесу і вирішити практично будь – які задачі, що з ними може стикнутися підприємство.

Модульний підхід при впровадженні ORACLE APPLICATION дозволяє замовнику почати з мінімального набору модулів і поступово

розширювати його, доповнюючи базову функціональність системи і позбавляючи від необхідності придбання зайвих у даний момент функціональних блоків.

Існують такі групи модулів:

- Модулі ORACLE APPLICATION для управління фінансами (Головна книга. Кредитори, Дебітори, Рух грошових засобів, Основні засоби, Фінансовий аналізатор.
- Модулі управління матеріальними потоками (Планування матеріальних потоків, Управління матеріальними запасами, Планування постачальників, Закупівля, Введення замовлень, Конфігуратор продукції, Послуги, Контроль якості.
- Модулі ORACLE APPLICATION для управління виробництвом (Технологічне проектування, Конфігуратор продукції, Специфікації. Планування матеріального постачання, Планування виробництва, Планування виробничих потужностей, Управління матеріальними запасами, Планування постачальників, Закупівля, Незавершене виробництво, Управління витратами, Контроль якості, Управління безперервним виробництвом.
- Модулі ORACLE APPLICATION по управлінню проектами (Облік витрат по проектах, Виставлення рахунків по проектах, Виробництво по проектах, облік персональних витрат і часу.

Компанія ECI пропонує на ринку послуг України комплексну інформаційну систему управління матеріальними, фінансовими і кадровими ресурсами підприємств і організацій **Baan – IV** , а також виконує роботи по впровадженню. Система розроблена американо – голландською компанією **Baan** – визнаним світовим лідером серед постачальників комплексного програмного забезпечення, призначеного для інформаційної підтримки управління підприємством. Гнучкість системи управління ресурсами підприємства компанії Baan – IV поєднується з її багатими функціональними можливостями, а модульна структура програмного забезпечення дозволяє реалізувати тільки ті функціональні можливості, які дійсно необхідні підприємству.

Система управління Baan – IV . яка в цей час постачається на рано , складається з наступних основних підсистем (модулів) :

- Виробництво
- Фінанси
- Збут, постачання, склади
- Транспорт
- Проект
- Сервіс
- Інструментальні засоби

На найнижчому рівні ієрархії кількість елементарних модулів в цей час перевищує 6000.

10.5. Корпоративна інформаційна система ГАЛАКТИКА розроблена корпорацією „ ГАЛАКТИКА” . до якої входять ряд фірм Росії, Білорусі, України та Казахстану. На ринок програмних засобів галактика вийшла в квітні 1995 р. і до теперішнього часу установлена більше як на 4000 підприємствах.

Відповідність вимогам:

- Адаптивність щодо профілю діяльності підприємства будь – якої форми власності
- Наявність достатньої кількості параметрів, що дозволяють настроїти систему під специфічні особливості господарської , фінансової і виробничої діяльності організації – користувача
- Чітке розмежування оперативно – управлінських і бухгалтерсько – облікових задач, у разі повної їх інтеграції на рівні єдиної бази даних
- Обхват всього спектра типових виробничо – економічних функцій
- Дотримання одноманітного для всіх задач призначеного для користувача інтерфейсу, що вирішуються.
- Надання користувачам простого інструментарію для самостійного розвитку системи
- Підтримка розподілених баз даних для забезпечення інформаційної взаємодії багато офісних корпорацій і територіально віддалених філій, підрозділів
- Використання рішень, що не вимагають тривалої спеціальної підготовки системних адміністраторів, котрі відповідають за експлуатацію системи

Питання до самоперевірки :

1. Корпоративна інформаційна система **R/3** – її характеристика.
2. Які Ви знаєте основні модулі системи управління бізнесом і фінансами **SCALA 5**?
3. Система управління ресурсами підприємства
4. **ORACLE APPLICATION** – в чому полягає її особливість ?
5. Поясніть у чому гнучкість інформаційної системи управління ресурсами підприємств **Baan – IV** ?
6. В чому заключається комплексна система управління діяльністю підприємства **ГАЛАКТИКА** ?

Використана література:

1. В.Ф. Ситник та інш. Основи інформаційних систем, - К.: КНЕУ, 2001
2. В.М. Гужва Інформаційні системи і технології, - К.: КНЕУ. 2001
3. М.В. Макаров Електронна комерція, - К.:” Академія”, 2002
4. І.С. Вовчак Інформаційні системи та комп’ютерні технології в менеджменті, Т.: „ Карт – бланш” - 2001
5. В.А. Баженов, П.С. Венгерський, в.М. Горлач та ін. Інформатика , К .: „ Каравела”, 2003
6. Л.М. Дибков Інформатика та комп’ютерна техніка, - К.: Академвидав, 2003
7. К. Закер Компьютерные сети. Модернизация и поиск неисправностей, - С.-П.; 2001
8. А.М.Береза Електронна комерція, - К.: КНЕУ, 2002
9. Е. Буров Комп’ютерні мережі, - Л.: СП „ БаК”, 1999
10. Л.А. Мороз, Н.І. Чухрай Маркетинг, - Л.: „ Интеллект – Захід”, 2002
11. С.Н. Петренко Конторллинг, - К.: Ельга „ Ника – Центр”, 2004
12. В.В. Іваненко Моделі і методи прийняття рішень в аналізі і аудиті, - Х.: ВД „ ІНЖЕК”, 2004
13. Ф.Ф.Бутинець та інш. Інформаційні системи бухгалтерського обліку, - Ж.: „” Рута” , 2002
14. М.Г.Твердохліб Інформаційне забезпечення менеджменту, - К.: КНЕУ, 2000
15. О.В.Матвієнко Основи інформаційного менеджменту, - К.: ЦНЛ, 2004
16. А.С. Гринберг, И.А.Король Информационный менеджмент, - М.: Юнити, 2003